

כדורגל בסלאק

בין עמקים גולשים, על גבעה נטולת אֶפֶף
גברים במדים צבעוניים נתרו
וכדורם המעופף נתר.

הכדור המעופף קפץ והגברים בצבעים צוהלים
שצפו כמו מים לנגח בו.
הכדור עף הרחק עם הרוח -

הגברים הגמישים נתרו אחריו.
הכדור קפץ מעלה, החוצה ונותר תלוי
מעל מפרץ צמרות עצים.
כשכלם צעקו ביחד הכדור עף חזרה.

רוחות מעוררות יראָה
מחרים לוחטים בגן עֶדֶן
נֶעֱרְמוּ עַל הַגְּבֻעוֹת הַמַּחְשִׁיכוֹת סָבִיב. הָאוֹר הַבוֹהֵק
עֲרַבֵּב אֶת שְׁמַנְיוֹ הַמְּשֻׁגָּעִים וְהַזְּלוּףִי עֲגֻמוֹמִיּוֹת.
וְאִז הִגְשֵׁם הוֹרִיד מִכְבֵּש פְּלֶדָה.

דְּבוּקֵי שַׁעַר, כָּלֵם רַק רְמָסוּ מִיָּם
כְּדֵי לְהַתְּפִלֵּשׁ בְּנִיצוֹצוֹת. וְצַעֲקוֹתֵיהֶם הִטְלְטְלוּ
מְעֻדָּנוֹת וְדַקּוֹת, רְחוּצוֹת וְשִׁמְחוֹת.

בַּעֵת שֶׁהָעוֹלָם הִשְׁפּוּף טִבַּע שָׁקַע
וְהָעֵמֶקִים הִכְחִילוּ לִגְנוֹן עוֹצֵר נְשִׁימָה
מִתַּחַת לְעֵמֶק הַדְּבָאֻן הָאֶטְלָנְטִי

אֶבֶל שִׁחְקָנֵי הַכֶּנֶף דִּלְגוּ, עָשׂוּ מִסְפָּרוֹת בְּאוֹר
וְהִשׁוּעַר רַחֵף אֶפְקִית

וְשׁוֹב אֶסוֹן זָהָב
הִסִּיט קֶצֶה עֲנָן כְּדֵי לְהַבִּיט בָּהֶם.

טז יוז מכדרר מילים. הוא מכיר את העדינות של "פס אנגלי" והוא לא שוכח שנולד במדינה שבה בעיטת "שפיץ" היא סוג של חוצפה. שני המהלכים האלה יכולים להיכתב על דשא ובאותו דיו גם על נייר. טז יוז עושה את זה נפלא, הוא שחקן חיוזק לא רע בהפגנה המבקשת מהגברת שירה לאמץ לחיקה שורות שהשראתן באה מהמגרש בו נקרעים רשתות.

לגלעד מאירי יש מניית בכורה על המגרש הזה. הוא ערך את קודה פנימית, אנתולוגיה של שירי כדורגל, ובימים אלה הוא מתקין את המהדורה הבאה. הרכב מנצח לא מחליפים.

רוני סומק

איור: רוני סומק

נהיו "גילו" את הכדורגל. כך ס' יזהר בצלהבים (1993) "וייזכר לטוב הבחור היפה בהפעל שנקרא אמנון, והוא דווקא מרחובות, ובא מכל המרחקים כדי לנצח את הבורגנים". כמה שנים קודם לכן דויד גרוסמן (1986) בעיין ערך אהבה ("מומיק", 2005), יהושע קנז בהתגנבות יחידים (1986) אמנון דנקנר (1986) ב"האח של רמלר" (שהיה בקולנוע לסרט "האח של דריקס"). לאוהדי הכדורגל חובבי הספרות היפה עדיין לא היה על מה לשוש: בשדה הדמיון של הספרות שהלך ופרח לכל עבר, היו אלה אולי, כמה צמחי תבלין.

משהו התחיל להתעורר בשנות התשעים המאוחרות ואילך. אהוד בן עזר, ספר הגעגועים (2009), אורי שרבני, מדוע אתה לא מחייך (2011), איתי מאירסון, מלחמת 90 הדקות (2008), יעל איכילוב, זמן פציעות (2001) ואחרים. אלה השנים, יש לציין, שהכדורגל הישראלי מתמסחר, קהלו מתעצם ומתגוון והוא נעשה מתוקשר מאוד. גל ההתמסחרות הציף גם את הספרות: השוק היה למוציא ולמביא כאשר המחוקק מתאמץ לרסן אותו. בסך הכל כשניים וחצי תריסרים של מחברים ומעט מאוד מחברות - עדיין זה משחק של מגדר - מתכתבים עם הכדורגל: בסיפור, באזכור ארוך ובאזכור קצרצה. הרבה נוסטלגיה (גם אצל מחברים צעירים), קצת הוויה (עכשיו, בזמן המשחק עצמו) וקצת הקשרי (מסמן ומסומן). והספרים? כמו יתומים בחלונות הראווה המחכים לאימוץ.

הדייט הראשון בין הספרות היפה לכדורגל הישראלי היה קצר ואפלטוני. בערך כארבעים שנה מאוחר יותר הוא מתחדש, אולם דלות החומר היא הצהרה כי 'הספרות היפה הישראלית' עדיין אינה יוצאת קבוע עם הכדורגל'.

נ"ב, נחמה פורתא: בשנים האחרונות מדי שנה בשנה נערך טורניר כדורגל בין 'נבחרת הסופרים הישראלית' לבין נבחרות של סופרים ממדינות אחרות. לא כותבים, לא 'יוצאים', אבל מתמזמים. ♦